

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 4. august 2005
Kontor: 2.s.kt.
J.nr.: 2005-1510-18
Sagsbeh.: ANB
Fil-navn: Turnus

Besvarelse af spørgsmål nr. 137 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 17. juni 2005

Spørgsmål 137:

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 8. juni 2005 fra Niels-Erik Viby vedrørende fordeling af turnuspladser og hensyn til forældremyndighed og børns vilkår, jf. alm. del – bilag 195."

Svar:

Det nuværende turnussystem med lodtrækning blev indført i 1984 bl.a. som følge af, at der var opstået lange ventelister til en turnusplads på de store sygehuse, mens de små sygehuse i provinsen havde for få ansøgere.

Lodtrækningsordningen er en enkel måde, hvormed man kan sikre en fair fordeling af nye universitetskandidater. Med ordningen tilgodeses desuden hensynet til, at læger hurtigst muligt får ret til selvstændigt virke og dermed kan komme videre med deres uddannelse til gavn for dem selv, men også for sygehusene og patienterne.

Med det nuværende system er læger i den privilegerede situation, at de har sikkerhed for at kunne få arbejde i 18 måneder umiddelbart efter kandidat-eksamen. Set fra patienternes synsvinkel har systemet desuden den fordel, at det sikrer tilgangen af læger over hele landet. Set ud fra et samfundsmæssigt synspunkt er systemet således med til at sikre sundhedsvæsenets funktion.

Det er af grundlæggende betydning for ordningen, at turnuspladserne fordeles efter et tilfældighedsprincip, der opleves som "retfærdigt", d.v.s. så vidt muligt uden særordninger. Det er derfor nødvendigt at lægge en meget stram linie for dispensation.

Der gives efter turnusbekendtgørelsens § 9 alene dispensation, såfremt der hos ansøgeren eller dennes nærmeste familie foreligger alvorlig sygdom eller såfremt lodtrækningsordningen vil medføre særlige og meget alvorlige sociale problemer for ansøgeren. Når der gives dispensation i henhold til bekendtgørelsens § 9 skal der derfor være tale om situationer helt ud over det sædvanlige. Som eksempel kan nævnes pasning af alvorligt syge familiemedlemmer, alvorligt syge børn, som ikke tåler miljøskift o.lign.

Når det i ministeriets begrundelse for afslag på dispensation til Niels-Erik Vibys kone anføres, at forholdene ikke i særlig grad adskiller sig fra andre

familier med børn fra tidligere ægteskab m.v., ligger heri en anerkendelse af, at forholdene for forældre med delebørn ikke er helt sædvanlige. Men forskellen vurderes ikke at være anderledes i forhold til andre forældre med delebørn eller fællesbørn, som er nødsaget til at flytte på grund af jobskift o.lign. Det er i den forbindelse altid forældrenes ansvar at tilrettelægge forløbet, således at det bliver acceptabelt for alle parter. Jeg har tillid til, at Københavns Overpræsidium i samarbejde med forældrene vil kunne finde en samværløsning, der tilpasses Niels-Erik Vibys kones situation i turnusperioden.

Såfremt der åbnes op for, at forældre med fælles- eller delebørn får dispensation, vil det betyde, at en stor gruppe kandidater vil få en særordning uden om den almindelige turnusfordeling, hvilket ikke er rimeligt for de øvrige kandidater, idet der dermed ikke er tale om en tilfældig og fair fordeling af kandidaterne.

Jeg er dog enig i, at det nuværende lodtrækningsystem kan virke stift og urimeligt for den enkelte kandidat. Jeg mener derfor, turnusordningen trænger til ændringer, så den bliver mere rimelig og fleksibel for den enkelte kandidat og med en højere grad af medbestemmelse. Sundhedsstyrelsen har nedsat en arbejdsgruppe netop med henblik på dette.

Niels-Erik Viby skriver til sidst i sit brev, at handel med turnuspladser finder sted i stor stil, herunder at 9 ud af 10 pladser på Bispebjerg Hospital sidste år skulle være byttet mod økonomisk kompensation.

Jeg vil indledningsvis slå fast, at hverken Indenrigs- og Sundhedsministeriet eller Sundhedsstyrelsen har konkret kendskab til handel med turnuspladser. Der er dog mulighed for, at to kandidater indbyrdes kan bytte turnuspladser, såfremt de to amter/H:S accepterer dette.

Jeg har i forbindelse med Niels-Erik Vibys brev indhentet en udtalelse fra Sundhedsstyrelsen og H:S Direktionen om omfanget af bytning af turnuspladser i H:S.

H:S Direktionen oplyser, at der i efteråret 2004 i H:S i alt blev byttet 2 turnuspladser ud af 42. De to pladser blev byttet mellem Viborg Amt og Bispebjerg Hospital.

I foråret 2005 blev der i alt byttet 7 pladser ud af 39 i H:S, hvoraf de 4 af pladserne var på Bispebjerg Hospital og de 3 andre på Hvidovre Hospital. Pladserne blev byttet til turnuspladser i 7 forskellige amter: Nordjyllands Amt, Frederiksborg Amt, Vestsjællands Amt, Fyns Amt, Ribe Amt, Sønderjyllands Amt og Ringkøbing Amt.

Disse tal ligger således meget langt fra Niels-Erik Vibys påstand om omfattende handel. Der byttes alene turnuspladser i meget begrænset omfang.